

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Sport művelődéstörténet
Tárgykód:	ANTSRA1061
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Csaba Sándor
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

- A hallgatók ismerik a testkultúra fejlődési folyamatát, a testnevelés és sport társadalomtörténeti összefüggéseit, valamint a mai sport és testkultúra történelmi gyökereit.
- Képesek egy választott témakörben kutatómunka elvégzésére és annak bemutatására
- Képesek a tárgyalt sporttörténeti fogalmakat röviden értelmezni, térben és időben elhelyezni.
- Ismerjék az összes nyári és a relevánsabb téli olimpiai helyszíneket évszámokkal.

Tantárgy tartalma:

Témakörök heti lebontásában:

- A testkultúra kezdetei az őskorban. Az ókori Kelet testkultúrája.
- Az antik görögség (Kréta, Mükéné, Athén, Spárta) testkultúrája. Az ókori olimpiai játékok. A testkultúra az ókori Rómában a királyságtól a birodalom bukásáig
- A középkori és a reneszánsz testkultúra Nyugat-Európában. A magyar testkultúra Nagy Lajos és Hunyadi Mátyás korában, a végvári harcok időszakában.
- Átmenet a modern korba: a testkultúra és a sport formái a XVII-XVIII. században: gentlemansport, a felvilágosodás eszméinek hatása a testkultúrára
- A keleti birodalmak (India, Kína, Japán) és az amerikai kontinens testkultúrája az európai hódításokig.
- A modern angol sportirányzat kialakulása, a német és a svéd tornamozgalmak. A reformkori Magyarország testkultúrája.
- A nemzetközi olimpiai mozgalom, a modern sport kialakulása és fejlődése (az összes nyári és a fontosabb téli olimpia helyszínnel és évszámmal)
- A magyar testnevelés és sportmozgalom kialakulásának, fejlődésének története.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A félév teljesítésének követelményei:

- A vizsgára bocsáthatóság feltétele önálló kutatómunka alapján házi dolgozat készítése egy szabadon választott sporttörténeti témakörben, 1500-1700 szó (kb. 5-6 oldal) terjedelemben vagy egy idegen nyelvű

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Sport művelődéstörténet
Tárgykód:	ANTSRA1061
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Csaba Sándor
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Számonkérési és értékelési rendszere:

(angol, francia, olasz stb.), legalább 3500 szó terjedelmű (kb. 10 oldal) sporttörténeti tárgyú szakcikk rezüméjének elkészítése.

- Szóbeli vizsgán legalább elégséges szint elérése
- A Tanulmányi és vizsgaszabályzatnak megfelelően az órák látogatása

SPORT MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET

VÁLASZTHATÓ TÉMAKÖRÖK

- EGY-EGY TÖRTÉNELMI KORSZAK SPORTTÖRTÉNETÉNEK VIZSGÁLATA
Őskor, ókor, középkor, modernkor, XX. század, stb.
- EGY-EGY ADOTT SPORTÁG TÖRTÉNETÉNEK VIZSGÁLATA
Atlétika, torna, labdajátékok
- EGY-EGY NEMZETKÖZI, REGIONÁLIS VAGY HAZAI SPORTESEMÉNY VIZSGÁLATA
Olimpiai Játékok
Tour de France, Giro d' Italia, Vuelta d' Espagna
Wimbledon, US Open, Australian Open
Forma 1 helyszínei
- EGY-EGY FÖLDRJAZI TERÜLETHEZ KÖTŐDŐ SPORTÉLET VIZSGÁLATA
Budapest, Győr sportjának kialakulása, fejlődése
- EGY-EGY SPORTBAJNOKSÁG BEMUTATÁSA
NBA, NHL, Champions League, stb.
- EGY-EGY SPORTEGYESÜLET (SZAKOSZTÁLY) TÖRTÉNETE
ETO, FTC, Chicago Bulls, Manchester United
- EGY NEVES SPORTSZEMÉLYISÉG ÉLETÉNEK VIZSGÁLATA
Pierre d' Courbertin, Puskás Ferenc, André Agassi stb.
- EGY SZABADON VÁLASZOTT TÉMA A SPORTTÖRTÉNET KÖRÉBŐL

Házi dolgozat SZERKEZETE

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Sport művelődéstörténet
Tárgykód:	ANTSRA1061
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Csaba Sándor
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Számonkérési és értékelési rendszere:

- Cím, szerző
- Témaválasztás indoklása
- A választott téma bemutatása
- Irodalmi áttekintés
- Eredmények ismertetése – kronológiai sorrendben
- Összefoglalás – tanulságok, jövőkép
- Bibliográfia (webliográfia külön)

Kötelező irodalom:

Kötelező irodalom:

Kun László: Egyetemes testnevelés- és sporttörténet. TF tankönyv, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998.

Ajánlott irodalom:

Aján Tamás (szerk.): Magyarok az olimpiai játékokon. Bp., MOB, 2004.

Dr. Bánhidi Miklós: Sport és művelődéstörténet. Oktatási segédanyag, NYME-AK, Győr **Csiffári Gabriella:** Az aranyérem másik oldala – 100 év legnagyobb magyar olimpikonjai. Bp., Scolar, 2010.

J. A., Lucas: Future of the Olympic Games. Windsor. 1992.

Hegy Tamás: Minden idők 50 legjobb magyar futballistája. Bp., Arena 2000, 2011.

Hetyei László: Alberttől Zsengellérig – A magyar labdarúgó bajnokságok gólkirályai. Bp., Aposztróf, 2010.

Földes Éva: A sport történetéből. Bp., Móra Ferenc, 1959.

Földes Éva - Kun László - Kutassi László: A magyar testnevelés- és sport története. TF tankönyv, Bp., Sport Lap- és Könyvkiadó Vállalat, 1982.

Keresztényi József: Az olimpiák történet. Olümpiától Moszkváig, Bp., Gondolat, 1980.

Kertész István: A görög sport világa. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007.

Kertész István: Az ókori olümpiai játékok története. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002.

Kun László: Az aranyérmek árnyékában. Győr, Széchenyi Nyomda, 1984.

Magyarok az olimpiai játékokon 1896-2004. Athéntól Athénig. Bp., Magyar Olimpiai Bizottság, 2005.

Nádori László - Bátonyi Viola: Európai Unió és a sport. Uniós csatlakozás a sportban. Bp.,-Pécs, Dialóg Campus, 2003.

P., Arnold: The Olympic Games Athens 1896 to Los Angeles 1984. London. 1983.

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Sport művelődéstörténet
Tárgykód:	ANTSRA1061
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Csaba Sándor
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

- Schaller, G. – Hennaux, J.:** Olimpiai játékok Athéntól Athénig. Kossuth, 2004.
- Stradling, Jan:** Amikor a sport összefonódott a politikával vagy áldozata lett. Bp., Kossuth Kiadó, 2012.
- Szikora Katalin:** A nemzetközi és a magyar olimpiai mozgalom 1945-1960 között. MOA Évkönyv 1995.
- Takács Ferenc:** A modern olimpiai játékok. Bp., Útmutató, 1997.
- Takács Ferenc:** Az olimpiák. Bp., Press Publica, 1996.
- www.olympic.org